

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 374. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064344448.pdf> (tilgået 02. december 2021)

Anvendt udgave: Jærnet

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

↔ Imidlertid finder Villy Sørensen det betegnende, at der i »bogens konflikt - mellem den rige indre verden og den hårde ydre - (...) ikke sker nogen forandring i Steffans situation (han stødes bestandig tilbage af Susanna), men at han selv møjsommeligt fortolker det *som om* der var.« Ordene får »da kun magisk, besværgende, betydning«, og »Steffans positive forhold til »livet«, til Susan og jærnet bliver ved at være anstrengt og masochistisk.« Det samme gælder også Kiddes eget forhold til omverdenen, omend Villy Sørensen erkender, at romanen betyder en åbning i forfatterskabet: »Kiddes egentlige mål var jo at tage »den ydre verdens« problemer på sig for at kunne frigøre sig for dem for alvor.« [375](#) I *Form und Gehalt der Romane und kleineren Erzählungen Harald Kiddes* (1969) udvikler Alfons Höger derimod tanken om *Jærnet* som et samfundskritisk, anti-kapitalistisk værk. Höger finder, at hver af de tre dele i romanen knytter sig til ét af den planlagte tetralogis hovedsymboler: jærnet, guldet og ordet. I denne symbolkreds repræsenterer jærnet »die Macht der Welt«, hvorimod guldet repræsenterer »die Konzeption des Heims«. Hvor den symbolske forestilling om »hjemmet« i de tidlige romaner indgik i en religiøs forventning, er den allerede i *Helten* blevet ændret til et utopisk håb om en hjemlig, dennesidig verden - et håb om »die Umwandlung der Welt in ein Heim«. Denne forvandling af verden skal i *Jærnet* ske gennem det tredje af romanens hovedsymboler, ordet, først og fremmest forstået som det kunstneriske ord selv: »Das Wort des Dichters, sein Werk, in dem die Wahrheit verkündet wird, soll die Welt ändern, sie in ein Heim verwandeln.«